D·N
5/5 1955

Stillsam tävlan i England

Det första engelska valet efter krigets slut, för nästan jämnt tio år sedan, var trots partiernas samgående under kriget präglat av starka sakliga motsättningar och hårda personliga konflikter. Labour talade om den socialistiska omvälvning som skulle komma och anklagade motståndarna för att vilja hejda det oförenkomliga. Churchill spådde att socialisternas seger skulle medföra demokratins undergång; vad Hitler inte förmått kunde labour väntas driva fram — ett totalitärt system med ett slags Gestapo som kärna i styrret. Han saknade inte alldeles möjlighet att hänvisa till oroande uttalanden från motpartietа sida; Laskis marxistiska skrifter och vaktal innehöll antydningar om både revolution och regeringsdiktatur. Det såg nästan ut som om den värdegemenskap vilken varit den brittiska demokratins fäste och stolthet skulle brytas just i den yttre triumfens timme.

Inför valet nu framstår som det väsentliga att den engelska folkstyrelsen än en gång bestått provet och att de stora partierna, om också motvilligt och under förnekanden av det uppenbara, förts närmare varandra. En orsak ligger här som på andra håll i det kommunistiska hotet. Man har tvingats till en aktiv utrikespolitik i samverkan med andra demokratier, och i stort sett har enighet rått om denna politik. En annan orsak är de båda partiernas moderation och behärskning. Det är väl numera tämligen allmänt erkänt att ministären Attlee gjorde grova finanspolitiska misstag och att den alltför länge och hårt höll fast vid ett under kriget uppbyggt regleringssystem, men lika tydligt är att denna regering genom sin socialpolitik och några av sina socialiseringsåtgärder genomfört en omdaning som få vill ha ogjord och ingop räknar med att kunna omintetgöra. Regeringen Churchill har också varit lyckosam i viktiga stycken: endast en begränsad del av labours socialiseringsåtgärder har upphävts, och det mesta och bästa av reformerna har bevarats, medan regeringar avskaffats eller mildrats under bibehållande av full sysselsättning. Denna utveckling har möjliggjorts av ett allmänt ekonomiskt uppsving.

De program som partierna publicerat inför valen om tre veckor har inte fått något vänligt mottagande i den av partierna oberoende pressens främsta organ. Manchester Guardian och Times talar om försöken att spela jultomte genom generösa och oklara löften, om det ordrika och "tillgängliga" i formuleringarna, om de feta fraserna och det magra innehållet. Kritiken har rätt, utan tvivel, men vad begär man? Olikheterna partierna emellan är inte stora, de har intet nytt och märkvärdigt att bjuda på — och för övrigt gäller det att vädja till ett par miljoner väljare i mitten, som sammenlagen inte lockas av bestämda och långtgående paroller. Att man säger ungefär detsamma under försäkringar om hur olika man är visar att den brittiska demokratin är framgångsrik och, liksom vår egen, en smula slö och trökig i belätenhetens tecken.

I utrikespolitiken är det mest påtagligt att man inte har mycket att bråka om. Partierna fastlåter att vätebomben är hemsk, men värdefull för de hotade demokraterna; den kan inte avskaffas annat än i samband med allmän avrustning, och självfallet vill alla arbeta för den saken. Spänningen i världen kan inte minskas annat än genom Tysklands återförening efter fria val, och självfallet vill alla verka för den lösningen. Demokratiernas samverkan måste upprätthållas. Ett starkt försvar behövs, men kanske är mindre besparingar möjliga. I de kinesiska frågorna skall England eftersträva en kompromiss, inte gå så långt i avvisande av nationella krav som USA. På alla dessa punkter, och många andra, är skillnaden mellan programmen hårfin. Labour uttrycker sig ibland mera aggressivt, såsom då det direkt fordras att USA skall utrymma kustzorna och att Kommunist-Kina skall få säte i FN. Någon gång skymtar en influens från bevanterna; man undviker exempelvis att prisa Västtyskands anslutning till Atlantpakten. Men ingen enda reell motsättning kan upptäckas — utan en meningslös pressning av enskilda formuleringar.

Inrikespolitiskt dominerar löften om att allt skall bli bättre. "Vi tror att det brittiska folket har stor utsikt att fördubbla sin levnadsstandard under de närmaste tjugufem åren. En röst för socialismen är en röst för den politik som prövats och misslyckats. Att rösta konservativt är att investera i framgången." Labour svarar med att hänvisa till arbetslösheten före andra världskriget (också för den svenska socialismen en propagandapunkt, som aldrig tycks bli uttjänt) och lovar att göra människorna "i sann mening fria . . . Nu är det tid att gå framåt med labour." Draget av landsfederlighet, av vilja att göra alla till lags är kanske mest framträdande i det konservativa skrytstycket, inte minst i Edens älskvärda men litet torftiga förord till programmet (se Lows teckning). Men även labour har löften åt alla som kan tänkas vara missnöjda.

Mest slående i labourprogrammet är vlet ringa intresset för socialiseringen. Det enda bestämda är att en resocialisering skall företas inom ställindustrin och transportväsendet; här skulle alltså efter socialisering och avsocialisering en ny omkastning komma, allt inom loppet av 7–8 år. Dessutom krävs socialisering av vissa inte angivna delar av maskinindustrin och den kemiska industrin. Tydligt är — och det visar redan partidebatten under de senaste åren — att socialiseringsiljen inte längre anses vara något huvudsakligt, att partiet alltså skjutit undan det mest särpräglade i sitt principprogram. Inte heller framförs de tankar på konfiskatorisk beskattning i jämlikhetens intresse som spelat en roll i den intellektuella falangens inlägg. Förvanskningarna av vad som skett är relativt grova. Det sägs sålunda energiskt fast att guld- och dollarreserverna sjunkit med 200 miljoner pund sedan labourregeringens tid — det nämns inte att denna sänkning meddelades strax efter regeringsskiftet 1951 och inte rimligen kan sägas vara en följd av högerns politik.

Alla läktagare som inte genom sin politiska ställning är tvingade att förkunna motatsen tycks tro på en konservativ valseger. Om högern, som 1951 både 13,5 miljoner röster mot arbetarpartiets 13,9 miljoner, får majoritet i valmanskåren, beräknas den öka sin majoritet i underhuset till mellan 30 och 50 platser.

Den danska tidningen Information

kan med berättigad stolthet i ett ståtligt jubileumsnummer blicka tillbaka inte bara på sin tioåriga "öppna" verksamhet som ett av sitt lands förnämsta pressorgan, utan också på sin underjordiska tillvaro från juli 1943 till maj 1945.

Det var mycket som stod på spel för dem som gav sig in i krigsårens illegala nyhetsförmedling; förteckningen över Informations av Gestapo arresterade medarbetare och nyhetsleverantörer är lång. På hösten 1944 blev prekärt tänget hela kretsen kring tidningen uppriven av tyskarna, men man lyckades rädda den ovärderliga förteckningen över kontaktmän inom olika illegala grupper, sammanlagt omkring tusen namn och adresser. Det är lätt att tänka sig vad följden blivit om den listan hade fallit i fiendens händer. Det primitiva "tryckeriet" — en duplikationsapparat — flyttades från plats till plats, trots alla svårigheter kunde tidningen komma ut dagligen och orientera i första hand motståndarrörelsens män. När kriget var slut hade sammanlagt 450.000 exemplar distribuerats inom det ockuperade Danmarks gränser, men också för dem som ute i världen ville veta vad som verkligen skedde i Danmark var Information en oumbärlig kunskapskälla. Det har denna utomordentligt välskrivna och personligt präglade tidning förblivit under de tio år som gått sedan den från illegalitetens mörker kunde träda fram i offentlighetens ljus.

Med enastående fräckhet

har Chicago Tribune trollat fram en hyllningskör för sin nyligen bortgångne chef, den rabiate isolationisten överste McCormick, ökänd för sin eter Hearsts död exempelvis hänsynslöshet och obederlighet. Man har bl. a. "återgivit" utdrag ur kommentarer i den utländska pressen — och de tidningar som inte visat den rätta förståelsen för överstens livsgärning har tydligen fått en specialbehandling. Dagens Nyheters nekrolog innehöll självfallet inte ett enda positivt — och knappast något neutralt — omdöme om den bortgångne. Tvots detta Kredittens tidningen av Chicago Tribune för ett anslående sorgeutbrott: "Dagens Nyheter säger att han skapade 'den bästa tidningen i världen' och att hans död var 'en stor förlust'." Inte ens med de mest samvetslösa nedskrivningar och förvanskningar efter beprövat Chicago Tribune-mönster är det möjligt att vrida fram något som påminner om detta ur Dagens Nyheters nekrolog. Det är kanske nödvändigt att göra en reservation; man kan naturligtvis inte utesluta möjligheten av att Chicago Tribunes egna dirigenter själva anser att satsen "han skapade den bästa tidningen i världen" är en kongenial tolkning och sammanfattning av DN-nekrologens omdöme: "Han skapade en tidning som suddade ut gränsen mellan invektiv, insinuationer och information."

PRESSGRANNAR

Olyckskurverna vid flygvapnet går i svängar upp och ner, men totalt har olyckstrefrekvensen minskat betydligt, glädjande nog, framhåller Svenska Morgonbladet (fp):

Det hör till rutinen och de vanliga övningarna att förutsägs även riskabla flygningar både under och efter piloternas utbildningstid. Kraven på flygvapnet och dess personal blir hårdare och hårdare. Det är liksom med rustningarna och beredskapen i övrigt — man vill så långt möjligt hålla sig i nivå med prestationerna i utlandet på vart och ett område, för att vår egen beredskap inte ska bli efter utan motsvara de krav som ställs på ett gott neutralitetsförsvar.

En väg att minska riskerna för haverier och olyckor vore att sänka kraven på effektivitet och avstå från de farligaste av de s. k. avancerade flygningarna.

Ingen av dem, som är engagerade i flygvapnet och vilkas räcker eller säkerhet det gäller, vill hörs talas om något sådant. "Får vi inte den bästa möjliga utbildning som står i nivå med den utbildning som andra länders krigsmiljöer får, så vill vi inte vara med i flygvapnet längre", brukar det heta. Den som några gånger deltagit i informationsmöten mellan flygare och tidningspress har konstaterat, att så är alltså bestämda mening inom flygvapnet. De som en gång valt denna gren inom försvarsmakten som livsuppgift, de är — liksom naturligtvis inom andra försvarsgrenar — fullt medvetna om de risker de påtar sig och beredda att bringa de offer som krävs.

Flygledningen nedlägger ett energiskt arbete på att söka minska olycksfallsriskerna utan att förderskull ge avkall på det uppställda utbildningsprogrammet, och det är att hoppas att man efter hand skall kunna uppnå en högre grad av säkerhet, skriver Svenska Dagbladet (h).

Socialdemokratin vandrar målmedvetet vidare på sin väg för att rasera fåtalsvälden på det ekonomiska området, skriver Östergötlands Folkblad (s) kåckt. Tidningen erinrar om att Dagens Nyheter i fjol efterlyste vad socialdemokratin ämnar göra med storfinansen. Beskedet har nu kommit — sisten inlöser Malmbolagets aktier och höjer bolagsskatten:

Det finns anledning att på detta sätt erinra om den snö som föll i fjol, när Dagens Nyheter och andra borgerliga tidningar nu skriker som stuckna grisar över att regeringen vill lösa in storfinansens aktier i LKAB och när det presenteras förslag till skärpning av bolagsbeskattningen. Som vanligt visar det sig att socialdemokratin i en valrörelse inte har sagt något annat än vad den i praktisk handling är beredd att ta ansvaret för.

Här står tidningen kana på blank is. Socialdemokraterna skulle alltså bekämpa storfinansen genom att inleda en aktion mot just det företag där staten har större inflytande och insyn än i något annat där enskilt kapital är engagerat? Staten har hälften av styrelseledamöterna, vetorätt i en rad frågor och har dessutom rätt att sätta in en representant i Grängesbergsbolagets styrelse. Följden av aktionen blir att "storfinansen" får en miljard i kalla genar att fritt förfoga över och staten tvärtom sin insyn i Grängesbergsbolaget.

Vad beträffar den målmedvetna skattepolitiken mot bolagen räcker det med att hänvisa till att finansministern tidigare förklarat att bolagsskatten inte bör höjas — nu säges detta ske som ett led i inflationsbekämpandet, alltså inte för att komma åt "fåtalsväldet". Tidningen kan verkligen vingla i väg på ett sätt som påminner om statsministerns eget. Cirkusnummer — det omdömet står sig gott när socialdemokraterna börjar fiagga med storfinansen.

231 lär andra kammaren numera räkna. Riksdagsmannen står för uppgiften, berättar Skånska Dagbladet (fd). Tidningen har gjort en iakttagelse under remissdebatten:

Högerns partiledrateare har Svärd, som krångiet till sig ett mandat i första kammaren, vek inte en sekund från hr Hjalmarsons sida. Han hängde över honom hela dagen som en skugga. Det såg inte trevligt ut. Vi klarar oss utan poliruker i det demokratiska Sverige. Det behöver inte heller. Hr Hjalmarson är garvad nog att skötа sig själv i en riksdagsdebatt. Det vare oss förrsan att överskatta högerledarens sakliga kunskaper. Alla skall veta att de inte tyngder sin man. Det vore emellertid absurt att tro att det skulle bli bättre med hr Svärd som suffiör.

Sydsvenska Dagbladet (h) försöker framställa hr Hjalmarson som oppositionens huvudman. Men ter till de enklaste tricks för att inbilla läsekretsen den saken. En bild i likdagens nummer med hr Hjalmarson i talarstolen och hr Ohlin vänstende på sin regnlik är försedd med följande barnsligt underskrift: "Högerledaren Hjalmarson framförde understödd av folkpartichefen Ohlin en kraftig kritik mot regeringens ekonomiska politik". (Kurs. av Sk.D). Den bokstafulle läsaren begriper utan vidare att det förhöll sig tvärtom.

• Hr Svärd skulle kunna sufflera mindre demonstrativt.

Hur det förhåller sig med UD:s penalagfranskattioner är det svårt att få en bild av, emedan den f. d. UD-kamreraren hänvisar till en av utrikesministern hemligstämplad handling, skriver Expressen (fp):

Det föreligger som en hr Uddén skulle ha fullgod anledning att lätta på denna hemligstämpling. Den stora allmänheten måste fundera över vad det är för skumraskaffärer som UD-personal gjort och som inte tål offentlighetens ljus. Hårdarkt-

Lever Du riktigt?

Känner Du Dig "rare"? Har Du dålig aptit? Sover Du dåligt? Har Du "nervös mage"? Är Du "tröttheterna"? Dessa och andra frågor behandlas klart och sakkunnigt av dr **Heinz Grauppner i LEVER DU RIKTIGT?** Skaffa boken och börja bygga upp Dig efter Grauppners metod. I alla bokhandlar för 9:50.

NATUR och KULTUR

Norsk båt hedras Hjälpte förlista

Norska fartyget "Malken" tilldelades förtjänstplaketten för sin räddning av besättningen på svenska fiskefartyget "Fylde", vid Svenska sällskapets för räddning af skeppsbrutne årsmöte på onsdagen. Samma plakett fick tankfartyget "Faunus" för dess räddning av besättningen på svenska fiskefartyget "Vestfart". Dessa båda fiskefartyg förlista i Nordsjön under stormarna i hästas.

Landshövding Malte Jacobsson omvalden till ordförande. Även övrig styrelseledamöter omvaldes med undantag av konsul Sven Hylander, den siste av sällskapets stiftare, som på grund av ålderssäkti inte ville bli återvald. I hans ställe invaldes professor Einar Ljungren, Göteborg. Konsul Hylander överlämnade 5.000 kr. att disponeras till belöningar åt personer i sällskapets tjänst som visat mod och självuppoffring vid sjöräddning.

Sydsvenska ordförande undrade om Sverige verkligen Kunde skadas av att man talar om hur de omstridda penningna redovisats. Denna undrun fick inte omotiverad. I varje fall borde härsdersätten komma få sina upplysningar den behöver utan att behöva dra ut den med lång från UD.

Rättelse:

Genom att en rad i gårdagens andreledare bortföll vid ombrytningen kom innebörden att förvanskas. Som det nu blev säges att KF:s och HSB:s sparkassor "varit de viktigaste 'sparbankerna'". Den rätta lydelsen är: "dessa kassor som förmånga människor hittills varit de viktigaste 'sparbankerna'".

DAGENS NYHETER

TIDNINGSHACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för tidsanmäl: 22 40 20
Telegramadress: Dagenyheter
Postgiro: 74516 (för annonser)
nummer 1407 (för prenumeration)

Chefredaktör: Herbert Tingsten
(Träffas aktuat kl. 12.35—14.30)
Politisk huvudredaktör: Leif Ekblom
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedman

Dagens Nyheters Aktiebolag:
Verkst. direktör: Helge Hellbom

PRENUMERATIONSPRISER
A — Stockholmsupplagan

Stor-Sthlms	Övriga tidningsområde landet
Månad ..... kr.	6:50 6:—
Kvartal .... kr.	19:— 17:50
Halvår ..... kr.	37:50 34:50
Helår ..... kr.	75:— 69:—

ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1955 tillhandahålles på begäran.
Från starten nr 30431

Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1955

I angressfartyget "Älvsnabben" lämnade Nya varvet i Göteborg kl. 10 på onsdagen för att gå till Kerkyra. Dit beräknas fartyget anlända kl. 16 på torsdag.

Riksdagssammanträden

Torsdagen den 5 Maj 1955
Konst.utsk. kl. 11.00
Statsutsk. 2:a o. 3:e avd. kl. 10.00
Bevillm.utsk. in pleno kl. 11.00
1:a Lagutsk. kl. 11.00
2:a Lagutsk. kl. 10.00
Sam. stats o. 2:a lagutsk. i 2:a lagutsk. lokal kl. 14.00
Jordbruksutsk. kl. 10.00

Succé för Tissot Visodate

I hösas presenterade vi den nya Tissot Visodate — klockan som visar datum. Sittran i datumfönstret är en bekväm almanack som redan blivit oumbärlig för de tusentals herrar som bär den. Tissot Visodate är manligt elegant, sattenskar, dammtät, stötskyddad och antimagnetisk och kostar med stannalf uppdragning endast kr. 148:—.
Gör ett besök och låt oss utan köptvång demonstrera den för Er.

Stafstunds Urhandel
VÄLLINGBY Tel. 87 72 17 — T — 5:T BRIGGS. 26 Tel. 50 72 85 — T — KUNGSG. 29 Tel. 21 27 05
NU TRE AFFÄRER VID TUNNELBANAN

MARTELL CORDON BLEU
En förstlig cognac

Italiensk i typen

Den lätt förhöjda klacken och den nedskurna sulkanten är två italieninspirerade detaljer som ger en elegant lätthet åt den här bekväma och trivsamma herrskon i ungdomlig pumpsmodell. Den finns i kalv i färgerna svart, cognac och rödbrunt och kostar **49:75**

En *specialmodell* för
SkoPIRA
KUNGSGATAN 48

Sthlms ASTMA institut

Astmatiska, vissa allergiska samt bronchitissjukdomar, hämuva etc. behandlas nu även i Stockholm med högspänd negativt ioniserad inhalation (Bromölla met.) Denna behandlingsterapi har i vissa fall även visat sig verksam mot nervösa besvär, oro och sömnlöshet, (överarbete- och affärsströthetssymptomer etc.) Institutet är utrustat med modärnaste medicinskt tekniska installationer och apparater, och behandlingarna är helt utan obehag.

Läkaremottagn.: Alla vard. 9—18. Tidsbest. hos institutets mottagningssköterska 9—19. Obs.! Sjukkassekort medtages.

Behandlingstid: Alla vardagar 9—17.30, lördagar 9—12.30.

Adr. Birger Jarlsgatan 32, Stockholm. Tel. 21 55 20.

Torsdag 5 maj
Klockan 20.00
Gärdets folkskola Banérgatan 56

fp FOLKPARTIET
III Kretsen

NI MÅSTE SE
Arne Sucksdorffs
"ETT HÖRN I NORR"
Filmen som FN beställde om de nordiska länderna

NI MÅSTE HÖRA
Ragnar Tomson
"SKOLAN I BRÄNNPUNKTEN"
Riktlinjer och lösningar i anslutning till den nya skolreformen
Skioptikonbilder

MICHELIN

det NYA personbilsdäcket

SSDS

Zig-zagmönstret och de otaliga arbetande lamellerna ger effektivt väggrepp och säkerhet mot spinn och sladdning. — Säkert

Den breda tjocka slitbanan av utsökt kvalitet motverkar oregelbundet slitage och ger högt milage även på framaxel. — Dugt

Den mjuka, smidiga Michelincorden ger oanad mjuk gång. — Smidigt

Oregelbundet mönster eliminerar "ringtjut" även på svåra vagnar. — Tyst

Finnes i alla moderna dimensioner och med VIT SIDA

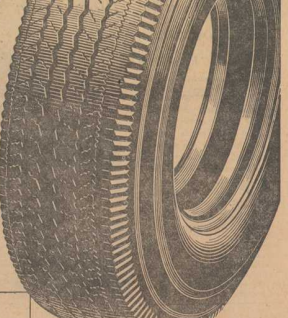

MICHELIN
— däcket med världsrykte
Säljes överallt i Sverige

S.GP. 1-55

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.